

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Кафедра медико-біологічних основ охорони життя та цивільного захисту

ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ ПОРАНЕННЯХ І КРОВОТЕЧАХ

**(методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни
«Основи медичних знань»)**

Слов'янськ, 2021 р.

УДК 378.016:614.88:616-001.4:616-005.1(072)

Д66

Затверджено Вченою радою ДДПУ
(протокол № 7 від 20.04.2021 р.)

Затверджено на засіданні кафедри медико-біологічних
основ охорони життя та цивільного захисту ДДПУ
(протокол № 9 від 01.04.2021 р.)

Укладачі: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медико-біологічних
основ охорони життя та цивільного захисту ДВНЗ “Донбаський
державний педагогічний університет”

Макаренко А.В.

кандидат медичних наук, доцент, зав.кафедри медико-
біологічних основ охорони життя та цивільного захисту ДВНЗ
“Донбаський державний педагогічний університет”

Гутарєва Н.В.

Рецензенти: кандидат медичних наук доцент кафедри медико-біологічних основ
охорони життя та цивільного захисту ДВНЗ “Донбаський
державний педагогічний університет”

Яковенко В.Г.

кандидат біологічних наук, доцент кафедри природничо -
математичних дисциплін ДВНЗ “Донбаський державний
педагогічний університет” **Горобець Л.В.**

**Домедична допомога при пораненнях і кровотечах: метод.
рекомендації до практичних занять з дисципліни «Основи медичних
знань» / ДВНЗ “Донбаський державний педагогічний університет ;
уклад. : А. В. Макаренко, Н. В. Гутарєва. Слов’янськ, 2021. 25 с.**

УДК 378.016:614.88:616-001.4:616-005.1(072)

©Макаренко А.В., Гутарєва Н.В.

ВСТУП

В сучасних умовах демографічної кризи, зростання кількості глобальних і регіональних катастроф, для збереження здоров'я і життя громадян країни недостатньо встановленого рівня гігієнічного виховання та санітарної культури населення, з'явилася необхідність в придбанні спеціальних медичних знань. Істотно зросло значення долікарської допомоги у зв'язку з появою атомної зброї і виникненням загрози утворення вогнищ масового ураження.

Проблемам здоров'я народу — демографічному, медико-санітарному, епідеміологічному і генетичному благополуччю особливу увагу приділено у загальній концепції національної безпеки.

Особливо важливо мати ці знання у випадках, що вимагають надання людині першої медичної допомоги в побуті, на роботі, під час подорожі, в школі, на вулиці, тощо. Ситуація, коли людині доводиться розраховувати тільки на допомогу осіб, що опинилися поряд, своїх друзів або на власні знання і сили свого організму, в повсякденному житті зустрічаються досить часто. В більшості випадків правильно надана на місці невідкладна допомога може зберегти життя потерпілому, запобігти швидкому розвитку незворотних змін у його організмі забезпечивши бажаний результат ще до доставки хворого у лікувальний заклад.

Перша медична допомога (ПМД) передбачає проведення низки невідкладних найпростіших заходів щодо врятування життя людини або попередження можливих надалі ускладнень.

При наданні ПМД необхідно швидко спланувати послідовність її етапів. Спочатку використовують ті прийоми, які найбільшою мірою сприяють збереженню життя потерпілого, а також ті, без яких неможливе виконання наступних прийомів. Всі вони повинні проводитися дбайливо і обережно, оскільки грубі дії нерідко можуть тільки погіршити стан потерпілого. Якщо допомогу надають кілька осіб, то їхні дії повинні бути не тільки оперативними, але й злагодженими, скоординованими. У цьому випадку один з тих, хто надає допомогу, повинен прийняти на себе обов'язки старшого групи і керувати діями всіх інших.

Пропоновані методичні рекомендації призначені для студентів спеціальності 014 Середня освіта, для підготовки до практичних занять з дисципліни «Основи медичних знань».